HOTĂRÂREA CURȚII (Camera a patra)

17 februarie 2009 *

În cauza C-552/07,

având ca obiect o cerere de pronunțare a unei hotărâri preliminare formulată în temeiul articolului 234 CE de Conseil d'État (Franța), prin decizia din 21 noiembrie 2007, primită de Curte la 11 decembrie 2007, în procedura

Commune de Sausheim

împotriva

Pierre Azelvandre,

CURTEA (Camera a patra),

compusă din domnul K. Lenaerts, președinte de cameră, domnul T. von Danwitz, doamna R. Silva de Lapuerta (raportor), domnii E. Juhász și J. Malenovský, judecători,

* Limba de procedură: franceza.

avocat general: doamna E. Sharpston,
grefier: doamna R. Șereș, administrator,

având în vedere procedura scrisă și în urma ședinței din 14 octombrie 2008,

luând în considerare observațiile prezentate:

— pentru commune de Sausheim, de D. Le Prado, avocat;

— pentru guvernul francez, de domnul G. de Bergues și de doamna A.-L. During, în calitate de agenți;

— pentru guvernul elen, de doamnele S. Papaioannou și V. Karra, precum și de domnul I. Chalkias, în calitate de agenți;

— pentru guvernul olandez, de doamnele C. Wissels și M. de Mol, precum și de domnul M. de Grave, în calitate de agenți;

— pentru guvernul polonez, de domnii M. Dowgielewicz și B. Majczyna, în calitate de agenți;

— pentru Comisia Comunităților Europene, de domnii C. Zadra și J.-B. Laignelot, în calitate de agenți,

după ascultarea concluziilor avocatului general în ședința din 22 decembrie 2008,

pronunță prezenta

Hotărâre

1 Cererea de pronunțare a unei hotărâri preliminare, astfel cum a fost formulată de instanța de trimitere, privește interpretarea articolului 19 din Directiva 90/220/CEE a Consiliului din 23 aprilie 1990 privind diseminarea deliberată în mediu a organismelor modificate genetic (JO L 117, p. 15).

2 Acțiunea principală are ca obiect contestarea unei decizii administrative adoptate în cursul anului 2004. În temeiul articolului 34 alineatul (1) primul paragraf din Directiva 2001/18/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 12 martie 2001 privind diseminarea deliberată în mediu a organismelor modificate genetic și de abrogare a Directivei 90/220 (JO L 106, p. 1, Ediție specială, 15/vol. 7, p. 75), statele membre trebuiau să asigure intrarea în vigoare a actelor cu putere de lege și a actelor administrative necesare pentru a se conforma directivei până la 17 octombrie 2002. De la aceeași dată, în temeiul articolului 36 alineatul (1) din Directiva 2001/18, Directiva

90/220 a fost abrogată. În aceste condiții, cererea de pronunțare a unei hotărâri preliminare trebuie să fie examinată din perspectiva dispozițiilor Directivei 2001/18.

3 Cererea menționată a fost formulată în cadrul unui litigiu între commune de Sausheim (comuna Sausheim), pe de o parte, și domnul Azelvandre, pe de altă parte, având ca obiect refuzul de a-i comunica acestuia din urmă o serie de scrisori ale prefectului și de fișe de implantare aferente unor testări de diseminare deliberată de organisme modificate genetic (denumite în continuare „OMG”-uri).

Cadrul juridic comunitar

4 Articolul 1 din Directiva 2001/18 prevede:

„În conformitate cu principiul de precauție, obiectivul prezentei directive este acela de a armoniza actele cu putere de lege și actele administrative ale statelor membre și de a proteja sănătatea umană și mediul în cazul în care:

— se efectuează diseminarea deliberată în mediu a organismelor modificate genetic, în orice alte scopuri decât introducerea pe piață în interiorul Comunității;

— se introduc pe piață organisme modificate genetic ca produse în sine sau componente ale altor produse, în interiorul Comunității.”

5 Potrivit articolului 2 punctul 3 din directiva amintită, „diseminare deliberată” înseamnă orice introducere intenționată în mediu a unui OMG sau a unei combinații de OMG-uri pentru care nu s-au luat măsuri de izolare pentru a se limita contactul acestora cu populația în general și cu mediul și pentru a asigura un nivel ridicat de siguranță a acestora.

6 Articolul 4 alineatele (1) și (2) din aceeași directivă definește obligațiile generale ale statelor membre în materie, după cum urmează:

„(1) Statele membre se asigură, în conformitate cu principiul de precauție, că s-au luat toate măsurile adecvate pentru evitarea efectelor adverse asupra sănătății umane și asupra mediului care [ar putea] apărea în urma diseminării deliberate sau a introducerii pe piață a OMG-urilor. OMG-urile pot fi diseminate în mod deliberat sau introduse pe piață numai în conformitate cu partea B sau C.

(2) Înainte de a înainta o notificare conform părții B sau C, orice persoană efectuează o evaluare a riscului ecologic. Informațiile care pot fi necesare pentru efectuarea evaluării riscului ecologic sunt prevăzute în anexa III. […]”

7 În ceea ce privește „procedura standard de autorizare”, articolul 6 alineatul (1) și alineatul (2) litera (a) din Directiva 2001/18 prevede:

„(1) Fără a aduce atingere articolului 5, înainte de a pune în aplicare diseminarea deliberată a unui OMG sau a unei combinații de OMG-uri, orice persoană trebuie să adreseze o notificare autorității competente a statului membru pe teritoriul căruia urmează să aibă loc diseminarea.

(2) Notificarea menționată la alineatul (1) include:

(a) un dosar tehnic care să cuprindă informația specificată în anexa III, necesar pentru realizarea evaluării riscului ecologic ce poate fi provocat de diseminarea deliberată a unui OMG sau a unei combinații de OMG-uri […]”

8 Articolul 9 din directiva menționată enunță:

„(1) Statele membre, fără a aduce atingere dispozițiilor articolelor 7 și 25, consultă populația și, după caz, anumite grupuri cu privire la diseminarea deliberată propusă.

Procedând astfel, statele membre stabilesc norme de aplicare pentru respectiva consultare, inclusiv o perioadă de timp rezonabilă, pentru a oferi populației sau grupurilor posibilitatea de a-și exprima opinia.

(2) Fără a aduce atingere dispozițiilor articolului 25:

— statele membre pun la dispoziția populației informații despre toate diseminările de OMG-uri, conform părții B, pe teritoriul în cauză;

[…]”

9 În ceea ce privește „procedura de notificare”, articolul 13 alineatul (2) litera (a) din aceeași directivă precizează:

„Notificarea conține:

(a) informațiile cerute în anexele III și IV. Informațiile respective țin seama de diversitatea zonelor în care se folosesc OMG-uri ca produse în sine sau componente ale altor produse și includ informațiile despre datele și rezultatele obținute în urma diseminărilor efectuate în scopul cercetării și al dezvoltării, care vizează impactul diseminării asupra sănătății umane și asupra mediului.”

10 Articolul 25 din directiva menționată indică:

„(1) Comisia și autoritățile competente nu divulgă părților terțe nicio informație confidențială notificată sau schimbată în conformitate cu prezenta directivă și apără drepturile de proprietate intelectuală în ceea ce privește datele primite.

(2) Notificatorul poate indica informațiile din notificarea înaintată în conformitate cu prezenta directivă a căror dezvăluire poate afecta poziția competitivă a acestuia și care, prin urmare, trebuie tratate în mod confidențial. În astfel de cazuri, se impune prezentarea unei confirmări verificabile.

(3) Autoritatea competentă, după consultarea notificatorului, hotărăște care dintre informații sunt confidențiale și informează notificatorul cu privire la hotărârile luate.

(4) În niciun caz, informațiile următoare înaintate în conformitate cu articolul 6, 7, 8, 13, 17, 20 sau 23 nu rămân confidențiale:

— descrierea generală a OMG-ului sau a OMG-urilor, numele și adresa notificatorului, scopul diseminării, locația diseminării și utilizările preconizate;

— […]

— evaluarea riscului ecologic.”

11 Articolul 31 din aceeași directivă, care privește schimbul de informații și raportarea, prevede la alineatul (3):

„Fără a aduce atingere alineatului (2) și punctului A.7 din anexa IV:

(a) statele membre stabilesc registre publice în care se înregistrează locația diseminării OMG-urilor conform părții B;

(b) statele membre stabilesc de asemenea registrele pentru înregistrarea locației OMG-urilor cultivate conform părții C, pentru ca, *inter alia*, efectele posibile ale unor astfel de OMG-uri asupra mediului să se monitorizeze […] Fără a aduce atingere […] locațiile menționate:

— se notifică autorităților competente și

— se fac cunoscute populației,

în modul considerat adecvat de către autoritățile competente și în conformitate cu dispozițiile de drept intern.”

12 Anexa III la Directiva 2001/18 cuprinde precizări cu privire la informațiile pe care trebuie să le includă notificările menționate în părțile B și C ale directivei, mai precis la articolele 5-24 din aceasta.

13 Directiva 90/313/CEE a Consiliului din 7 iunie 1990 privind libertatea de acces la informații în domeniul mediului (JO L 58, p. 56) prevede, la articolul 3 alineatul (2):

„Statele membre pot adopta dispoziții pe baza cărora să refuze să dea curs unei cereri de informații în cazul în care această cerere ar afecta:

— caracterul confidențial al deliberărilor autorităților publice, al relațiilor internaționale sau secretele privind apărarea națională;

— siguranța publică;

[…]

— secretul comercial și industrial, inclusiv proprietatea intelectuală;

[…]

— datele a căror dezvăluire ar avea mai curând drept efect aducerea unei atingeri mediului vizat de acestea.

[…]” [traducere neoficială]

14 Directiva 2003/4/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 28 ianuarie 2003 privind accesul publicului la informațiile despre mediu și de abrogare a Directivei 90/313 (JO L 41, p. 26, Ediție specială, 15/vol. 09, p. 200), care, potrivit articolului 10 primul paragraf, trebuia să fie pusă în aplicare până la 14 februarie 2005, prevede, la articolul 4 alineatul (2) primul paragraf literele (b), (e) și (h), că statele membre pot prevedea ca o cerere de informații despre mediu să fie refuzată în cazul în care dezvăluirea informațiilor respective ar afecta siguranța publică sau apărarea națională, drepturile de proprietate intelectuală și, respectiv, protecția mediului vizat de informațiile respective.

Acțiunea principală și întrebările preliminare

15 Prin scrisoarea din 21 aprilie 2004, domnul Azelvandre i-a solicitat primarului comunei Sausheim să îi comunice, pentru fiecare diseminare de OMG-uri care are loc pe teritoriul acestei comune, avizul către public, fișa de implantare pe baza căreia se poate localiza parcela plantată, precum și scrisoarea prefectului de însoțire a acestor documente. Domnul Azelvandre a solicitat totodată fișele de informare pentru orice nouă diseminare care ar avea loc în anul 2004.

16 În lipsa unui răspuns la cererea sa, prin scrisoarea din 1 iunie 2004, domnul Azelvandre s-a adresat Comisiei pentru Accesul la Documentele Administrative (CADA) cu o cerere prin care urmărea să obțină comunicarea documentelor menționate în scrisoarea sa din 21 aprilie 2004. La 24 iunie 2004, această comisie a emis un aviz favorabil privind comunicarea avizului către public și a primei pagini din scrisoarea de însoțire a prefectului. În schimb, comisia s-a pronunțat împotriva comunicării fișei de implantare pe parcele și a hărții de localizare a diseminărilor, pentru motivul că o astfel de comunicare ar aduce atingere secretului vieții private și securității exploatanților agricoli în cauză. În plus, comisia a declarat inadmisibilă cererea prin care se urmărea comunicarea fișelor de informare privind orice nouă diseminare.

17 Ca urmare a avizului menționat, la 24 mai și la 4 august 2004, primarul comunei Sausheim i-a comunicat domnului Azelvandre avizele către public privind cele cinci diseminări de OMG-uri efectuate pe teritoriul acestei comune, precum și scrisorile prefectului de însoțire a acestor două avize.

18 La 16 septembrie 2004, domnul Azelvandre a sesizat tribunal administratif de Strasbourg (Tribunalul Administrativ din Strasbourg) cu o cerere urmărind, pe de o parte, anularea deciziei implicite prin care primarul comunei Sausheim respinsese cererea având ca obiect obținerea comunicării scrisorilor prefectului și a fișelor de

implantare pentru fiecare diseminare de OMG-uri care are loc pe teritoriul acestei comune și, pe de altă parte, obligarea primarului să îi comunice documentele în cauză.

19 Prin Hotărârea din 10 martie 2005, tribunal administratif de Strasbourg, pe de o parte, a anulat decizia implicită prin intermediul căreia primarul comunei Sausheim refuzase să îi comunice domnului Azelvandre scrisorile prefectului aferente celorlalte testări de diseminare de OMG-uri și fișele de implantare privind un număr de cinci testări, cu excepția informațiilor nominale, și, pe de altă parte, a emis un ordin prin care îl obliga pe primarul comunei să îi comunice domnului Azelvandre documentele sus-menționate.

20 La 30 mai 2005, commune de Sausheim a sesizat Conseil d'État (Consiliul de Stat) cu un recurs împotriva hotărârii amintite, solicitând anularea acesteia.

21 Conseil d'État are îndoieli în ceea ce privește interpretarea obligațiilor de informare a publicului în materie de diseminare deliberată de OMG-uri, astfel cum rezultă acestea în special din articolul 19 din Directiva 90/220.

22 În aceste condiții, Conseil d'État a hotărât să suspende judecarea cauzei și să adreseze Curții următoarele întrebări preliminare:

„1) Prin «locul în care se va produce diseminarea organismelor modificate genetic», care, potrivit articolului 19 din Directiva 90/220 […], nu poate să rămână

confidențial, trebuie să se înțeleagă parcela înscrisă în registrul cadastral sau o zonă geografică mai extinsă ce corespunde fie comunei pe teritoriul căreia intervine diseminarea, fie unei zone și mai întinse (canton, departament)?

2) În ipoteza în care prin acest loc trebuie să se înțeleagă parcela înscrisă în registrul cadastral, poate fi opusă comunicării datelor cadastrale privind locația diseminării o rezervă prin care se urmărește protecția ordinii publice sau a altor secrete protejate prin lege, în temeiul articolului 95 [CE] sau în temeiul Directivei 2003/4 […], ori al unui principiu general de drept comunitar?"

Cu privire la întrebările preliminare

Cu privire la prima întrebare

Observațiile prezentate în fața Curții

23 Commune de Sausheim consideră că „locația diseminării", în sensul articolului 25 alineatul (4) prima liniuță din Directiva 2001/18 trebuie să însemne teritoriul comunei în care se efectuează testările.

24 Guvernul francez consideră că locația diseminării poate privi o zonă geografică mai extinsă decât parcela înscrisă în registrul cadastral, o astfel de zonă putând fi comuna sau cantonul.

25 Potrivit guvernului elen, locația diseminării ar trebui definită ca fiind o parcelă înregistrată cadastral și identificată ca atare sau, în lipsa unui registru cadastral, o parcelă determinată și localizată precis în cadrul sistemului național de identificare a loturilor de teren, potrivit sistemului de informații geografice.

26 Guvernul olandez susține că noțiunea de locație a diseminării nu trebuie să desemneze parcela înscrisă în registrul cadastral decât în anumite cazuri. Pentru a determina conținutul acestei noțiuni, autoritățile administrative și judiciare ale statelor membre ar dispune de o anumită marjă de apreciere.

27 Guvernul polonez arată că prin locația diseminării trebuie să se înțeleagă nu parcela înscrisă în registrul cadastral, ci o zonă geografică mai extinsă, determinată astfel încât să garanteze un acces adecvat al publicului la informațiile privind operațiunile de diseminare de OMG-uri în mediu, asigurând totodată protecția intereselor economice ale agenților care efectuează astfel de operațiuni.

28 Comisia Comunităților Europene precizează că locația diseminării trebuie determinată în funcție de datele prezentate autorităților naționale de persoana care efectuează notificarea, de la caz la caz, în temeiul procedurilor instituite în părțile B și C din Directiva 2001/18.

Răspunsul Curții

29 Pentru a răspunde la această întrebare, este necesar să se evidențieze cu titlu introductiv că articolul 25 alineatul (4) din Directiva 2001/18, care prevede că un anumit număr de informații privind diseminările deliberate de OMG-uri în mediu nu rămân confidențiale, face parte din cadrul unui ansamblu de norme privind diferitele proceduri aplicabile unor astfel de diseminări. Normele respective au ca sursă de inspirație obiectivele urmărite de directiva menționată, astfel cum sunt acestea detaliate în considerentele (5), (6), (8) și (10) ale directivei, mai precis protecția sănătății umane, principiile acțiunii preventive și precauției, precum și transparența măsurilor referitoare la pregătirea și efectuarea acestor diseminări.

30 În ceea ce privește ultimul dintre obiectivele menționate mai sus, este necesar să se sublinieze că regimul de transparență instituit prin directiva amintită se reflectă în principal în articolul 9, precum și în articolul 25 alineatul (4) și în articolul 31 alineatul (3) din directivă. Într-adevăr, prin intermediul acestor prevederi, legiuitorul comunitar a urmărit să stabilească nu numai mecanismele de consultare a publicului în general și, după caz, a anumitor grupuri cu privire la o diseminare deliberată de OMG-uri preconizată, ci și un drept de acces al publicului la informațiile privind o astfel de operațiune, precum și stabilirea de registre publice în care trebuie să fie înscrisă locația fiecărei diseminări de OMG-uri.

31 Astfel cum a indicat avocatul general la punctele 45 și 48 din concluzii, rezultă deopotrivă din dispozițiile amintite că drepturile enunțate de acestea se raportează în mod strâns la informațiile care trebuie furnizate în cadrul procedurii de notificare ce trebuie urmată în cazul fiecărei diseminări deliberate de OMG-uri în orice alt scop decât introducerea acestora pe piață, potrivit articolelor 5-8 din Directiva 2001/18.

32 Din raportul astfel stabilit între procedura de notificare și accesul la datele privind operațiunea de diseminare deliberată de OMG-uri preconizată rezultă că, în lipsa unei derogări prevăzute de directivă, publicul interesat poate solicita comunicarea oricărei informații transmise de notificator în cadrul procesului de autorizare referitor la o astfel de diseminare.

33 În ceea ce privește natura acestor date, articolul 6 alineatele (1) și (2) din Directiva 2001/18 prevede că orice persoană, înainte de a pune în aplicare diseminarea deliberată a unui OMG, trebuie să adreseze o notificare autorității competente a statului membru pe teritoriul căruia urmează să aibă loc diseminarea, notificare ce trebuie să includă un dosar tehnic care să cuprindă informația specificată în anexa III la directivă. În plus, potrivit articolului 13 alineatul (2) litera (a) din aceeași directivă, informațiile respective trebuie să țină seama de diversitatea zonelor în care se folosesc OMG-uri.

34 Tocmai în considerarea acestui ansamblu de elemente, statele membre sunt ținute, potrivit articolului 4 alineatele (1) și (2) din Directiva 2001/18, să se asigure că s-au luat toate măsurile adecvate pentru evitarea efectelor adverse asupra sănătății umane și asupra mediului care ar putea apărea în urma diseminării deliberate de OMG-uri și să efectueze o evaluare corespunzătoare a eventualului risc ecologic care decurge dintr-o astfel de operațiune.

35 În ceea ce privește gradul de precizie a datelor ce trebuie furnizate, este necesar să se arate că, astfel cum se indică în anexa III la Directiva 2001/18, acesta variază în funcție de caracteristicile diseminării deliberate de OMG-uri preconizate. În această privință, anexa III B la această directivă, privind proiectele de diseminări de plante superioare modificate genetic, include prevederi detaliate referitoare la informațiile care trebuie furnizate de notificator.

36 Între informațiile ce trebuie menționate în dosarele tehnice care însoțesc notificările, potrivit indicațiilor de la punctul E din anexa III B la directiva menționată, sunt incluse amplasarea și mărimea terenurilor pentru diseminare, precum și descrierea ecosistemului terenului pentru diseminare, inclusiv a climei, a florei și a faunei, ca și vecinătatea cu zone protejate sau biotopi recunoscuți oficial care ar putea fi afectați.

37 În ceea ce privește diseminarea organismelor modificate genetic, altele decât plantele superioare, partea III B din anexa III A enunță, printre informațiile ce trebuie menționate în dosarele tehnice care însoțesc notificările, amplasarea geografică și coordonatele terenului sau ale terenurilor pentru diseminare, precum și descrierea ecosistemelor țintă și nonțintă care pot fi afectate.

38 Astfel, elementele privind amplasarea geografică a unei diseminări deliberate de OMG-uri ce trebuie să fie cuprinse în notificarea acesteia răspund unor cerințe care urmăresc să determine efectele concrete asupra mediului ale unei astfel de operațiuni. Indicațiile privind terenul pentru o astfel de diseminare trebuie, așadar, să fie definite în funcție de caracteristicile fiecărei operațiuni și de eventualele sale efecte asupra mediului, astfel cum reiese din precedentele două puncte din prezenta hotărâre.

39 Prin urmare, este necesar să se răspundă la prima întrebare că „locația diseminării" în sensul articolului 25 alineatul (4) prima liniuță din Directiva 2001/18 se determină prin orice informație privind amplasarea diseminării, prezentată de notificator autorităților competente ale statului membru pe teritoriul căruia urmează să aibă loc această diseminare, în cadrul procedurilor prevăzute la articolele 6-8, 13, 17, 20 sau 23 din aceeași directivă.

Cu privire la a doua întrebare

Observațiile prezentate în fața Curții

40 Commune de Sausheim consideră că articolul 95 CE și Directiva 2003/4 permit autorităților naționale să decidă că informația care se raportează la locația testărilor de diseminare deliberată de OMG-uri poate rămâne confidențială pentru motive legate de protecția ordinii publice și a siguranței publice.

41 Guvernul francez susține că, în ipoteza în care Curtea ar considera că locația diseminării are în vedere parcela înscrisă în registrul cadastral, articolul 4 alineatul (2) din Directiva 2003/4 trebuie interpretat în sensul că permite autorităților competente să examineze de la caz la caz dacă, indiferent de interesele notificatorului, o serie de interese legate de protecția siguranței publice se opun dezvăluirii informațiilor privind respectiva locație.

42 Potrivit guvernului elen, în ipoteza în care „locația diseminării" ar desemna o parcelă înscrisă în registrul cadastral, o rezervă prin care se urmărește protecția ordinii publice sau a altor secrete protejate prin lege nu ar putea fi opusă decât în cazuri excepționale comunicării datelor cadastrale privind locația diseminării și numai cu condiția ca rezerva în cauză să nu fie formulată în termeni generali, ci, dimpotrivă, să fie suficient motivată.

43 Guvernul polonez afirmă că, în cazul în care locația diseminării ar viza parcela înscrisă în registrul cadastral, rezerva prin care se urmărește protecția ordinii publice ar putea,

în principiu, să fie opusă comunicării datelor cadastrale, în temeiul Directivei 2003/4 și al articolului 95 CE.

44 Comisia arată că dreptul comunitar nu prevede nicio rezervă de ordine publică sau de altă natură care să poată fi opusă normei prevăzute la articolul 25 alineatul (4) prima liniuță din Directiva 2001/18.

Răspunsul Curții

45 Pentru a răspunde la a doua întrebare adresată de instanța de trimitere, este necesar a aminti că articolul 25 alineatele (1)-(3) din Directiva 2001/18 instituie un regim care definește cu precizie confidențialitatea de care pot beneficia datele comunicate în cadrul procedurilor de notificare și de schimb de informații prevăzute de aceeași directivă.

46 Din cuprinsul acestor prevederi rezultă că nu pot fi dezvăluite informațiile confidențiale notificate Comisiei și autorității competente sau schimbate în conformitate cu directiva amintită, precum și informațiile care pot afecta o poziție concurențială și că drepturile de proprietate intelectuală aferente acestor informații trebuie protejate. În plus, conform alineatelor (2) și (3) ale aceluiași articol 25, după consultarea notificatorului, autoritatea competentă hotărăște care dintre informații sunt confidențiale pe baza „confirmării verificabile" prezentate de notificatorul căruia îi este notificată decizia adoptată de autoritatea menționată cu privire la acest aspect.

47 Prin intermediul tuturor acestor dispoziții, Directiva 2001/18 a instituit, așadar, o reglementare exhaustivă privind dreptul de acces al publicului în domeniul în cauză și existența unor eventuale derogări de la acest drept.

48 În ceea ce privește informația referitoare la locația diseminării, este important să se evidențieze că, potrivit articolului 25 alineatul (4) prima liniuță din directiva menționată, aceasta nu poate în niciun caz să rămână confidențială.

49 În aceste condiții, considerațiile prin care se urmărește ocrotirea ordinii publice și a altor secrete protejate prin lege, astfel cum au fost enunțate de instanța de trimitere în cadrul celei de a doua întrebări, nu pot constitui motive susceptibile să restrângă accesul la datele enumerate la articolul 25 alineatul (4) din Directiva 2001/18, printre care se numără în special informațiile privind locația diseminării.

50 Într-adevăr, Curtea a decis deja că temerea privind apariția unor dificultăți interne nu poate justifica decizia unui stat membru de a se abține de la corecta aplicare a dreptului comunitar (a se vedea în special Hotărârea din 9 decembrie 1997, Comisia/Franța, C-265/95, Rec., p. I-6959, punctul 55). În particular, în ceea ce privește diseminarea deliberată de OMG-uri în mediu, Curtea a hotărât, la punctul 72 din Hotărârea din 9 decembrie 2008, Comisia/Franța (C-121/07, Rep., p. I-9159), că, fie și admițând că tulburările evocate de Republica Franceză sunt parțial determinate de punerea în aplicare a unor norme de origine comunitară, un stat membru nu se poate prevala de dificultățile apărute în stadiul executării unui act comunitar, nici chiar de dificultățile legate de rezistența unor particulari, pentru justificarea nerespectării obligațiilor și a termenelor care rezultă din normele de drept comunitar.

51 Această interpretare a Directivei 2001/18 este confirmată de cerința prevăzută la articolul 25 alineatul (4) a treia liniuță din directivă, potrivit căreia informațiile privind riscul ecologic nu pot rămâne confidențiale. Într-adevăr, o astfel de evaluare nu poate fi realizată decât pe baza unei depline cunoașteri a diseminării preconizate, întrucât, în lipsa unei asemenea indicații, eventualul impact al diseminării deliberate de OMG-uri asupra sănătății umane și asupra mediului nu poate fi corect apreciat (a se vedea în acest sens Hotărârea din 9 decembrie 2008, Comisia/Franța, citată anterior, punctele 75 și 77).

52 În ceea ce privește Directivele 90/313 și 2003/4, trebuie adăugat că, astfel cum a indicat avocatul general la punctul 56 din concluzii, un stat membru nu poate invoca o dispoziție derogatorie prevăzută de aceste directive pentru a refuza accesul la informații care ar face parte din domeniul public în aplicarea dispozițiilor Directivelor 90/220 și 2001/18.

53 În sfârșit, deoarece instanța de trimitere a invocat articolul 95 CE, este suficient să se arate că statul membru respectiv nu a utilizat posibilitatea prevăzută la acest articol.

54 Din considerațiile de mai sus rezultă că prevederile articolului 3 alineatul (2) din Directiva 90/313, precum și ale articolului 4 alineatul (2) din Directiva 2003/4, potrivit cărora o cerere de informații despre mediu poate fi refuzată în cazul în care dezvăluirea informațiilor solicitate ar afecta anumite interese, printre care se numără siguranța publică, nu pot fi opuse în mod util cerințelor de transparență care rezultă din articolul 25 alineatul (4) din Directiva 2001/18.

55 În consecință, este necesar să se răspundă la a doua întrebare că o rezervă prin care se urmărește protecția ordinii publice sau alte interese protejate prin lege nu poate fi opusă comunicării informațiilor prevăzute la articolul 25 alineatul (4) din Directiva 2001/18.

Cu privire la cheltuielile de judecată

56 Întrucât, în privința părților din acțiunea principală, procedura are caracterul unui incident survenit la instanța de trimitere, este de competența acesteia să se pronunțe cu privire la cheltuielile de judecată. Cheltuielile efectuate pentru a prezenta observații Curții, altele decât cele ale părților menționate, nu pot face obiectul unei rambursări.

Pentru aceste motive, Curtea (Camera a patra) declară:

1) În sensul articolului 25 alineatul (4) prima liniuță din Directiva 2001/18/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 12 martie 2001 privind diseminarea deliberată în mediu a organismelor modificate genetic și de abrogare a Directivei 90/220/CEE a Consiliului, „locația diseminării" se determină prin orice informație privind amplasarea diseminării, prezentată de notificator autorităților competente ale statului membru pe teritoriul

căruia urmează să aibă loc această diseminare, în cadrul procedurilor prevăzute la articolul 6-8, 13, 17, 20 sau 23 din aceeași directivă.

2) O rezervă prin care se urmărește protecția ordinii publice sau alte interese protejate prin lege nu poate fi opusă comunicării informațiilor prevăzute la articolul 25 alineatul (4) din Directiva 2001/18.

Semnături